

Yleisten kirjastojen valtakunnallinen kehittämistehtävä, alueellinen kehittämistehtävä, erityinen tehtävä ja toiminnan kehittäminen

Avustus on tarkoitettu:

- yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016) 7 §:n ja 8 §:n mukaiseen valtakunnallisen ja alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen
- yleisiä kirjastoja koskevan lain 9 §:n mukaiseen erityisen tehtävän hoitamiseen:
 - saamenkielisen, monikielisen ja venäjänkielisen kirjaston ylläpitoon
 - lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallisen erityistehtävän hoitamiseen
- muihin valtakunnallisesti vaikuttaviin hankkeisiin

Hakuaika alkaa 28.10.2019 ja päättyy 2.12.2019 klo 16:15.

Päätökset pyritään tekemään tammi-helmikuussa 2020. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Kyseessä on harkinnanvarainen erityisavustus. Myönnetty avustukset ovat käytettävissä enintään myöntämistä seuraavan kalenterivuoden loppuun saakka.

Avustukseen sovelletaan seuraavia säädöksiä: [Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta \(1705/2009\)](#), [Valtionavustuslaki \(688/2001\)](#).

HUOM! Avustukset kirjastojen **alueelliseen ja paikalliseen kokeilu- ja kehittämistoimintaan** haetaan **aluehallintovirastojen kautta aluehallinnon sähköisessä asiointipalvelussa**. Katso erillinen hakuilmoitus: https://minedu.fi/avustukset/avustus/-/asset_publisher/erityisavustus-kirjastojen-alueelliseen-ja-paikalliseen-kokeilu-ja-kehittamistoimintaan

Piilota kaikki Mihin ja kenelle avustus on tarkoitettu?

Valtakunnalliseen kehittämistehtävän hoitamiseen myönnettävä avustus on tarkoitettu kaikkien yleisten kirjastojen toiminnan tasapuoliseen tukemiseen. Avustuksella toteutetaan yleisten kirjastojen yhteisiä palveluja ja edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa. Avustusta voi hakea kirjasto, jolle valtakunnallinen kehittämistehtävä on opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa säädetty.

Alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen myönnettävät avustukset on tarkoitettu toimialueiden yleisten kirjastojen toiminnan vahvistamiseen. Avustuksilla tuetaan toimialueen kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa. Avustusta voivat hakea kirjastot, joille kehittämistehtävä on opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa säädetty.

Erityisen tehtävän hoitamiseen tarkoitettuja avustuksia myönnetään saamenkielisen, monikielisen ja venäjänkielisen kirjaston ylläpitoa varten sekä lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallisen erityistehtävän hoitamiseen. Lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävällä valtakunnallisella erityistehtävällä vahvistetaan kaikkien yleisten kirjastojen toimintaedellytyksiä lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon edistämiseksi.

Avustusta voivat hakea kirjastot, joille opetus- ja kulttuuriministeriö on erityisen tehtävän antanut.

Avustuksen tavoite

Avustuksilla toteutetaan yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016), opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025, Opetus- ja kulttuuriministeriön strategian 2030 sekä hallitusohjelman tavoitteita.

Haku kohdistuu kulttuuripolitiikan strategian 2025 tavoitealueeseen *Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin*. Tavoitteena on lisätä kaikkien osallisuutta kulttuuriin sekä kaventaa eri väestöryhmien eroja kulttuuriin osallistumisessa.

Miten avustusta haetaan?

Avustusta haetaan opetus- ja kulttuuriministeriön asiointipalvelussa. Jos se ei ole mahdollista, ota yhteyttä avustuksesta lisätietoja antavaan virkamieheen.

Hakijan tulee huomioida, ettei hakemusta pysty lähettämään asiointipalveluun määräajan umpeutumisen jälkeen. Vastuu hakemuksen saapumisesta määräaikaan mennessä on hakijalla.

Asiointipalvelun käyttöohjeet

Palvelun käyttämiseen tarvitaan Verohallinnon tarjoama maksuton Katso -tunniste. Hakija täyttää asiointipalvelussa olevan hakulomakkeen, liittää siihen lomakkeen yhteydessä pyydettyt liitteet ja toimittaa hakemuksen asiointipalvelun kautta ministeriölle. Ministeriö lähettää päätöksen hakijalle asiointipalveluun.

Hakija tekee asiointipalvelussa mahdolliset hakemuksen täydennykset ja päätöksen muutospyyntöt. Hakija tekee myös selvitykset asiointipalvelussa.

Katso-tunnisteen voi hankkia osoitteessa <http://www.vero.fi/katso>

- [Ohje Katso-tunnisteiden käytöstä asiointipalvelussa](#) PDF 840kB
- [Asiointipalvelun käyttöohje](#) PDF 1MB

Millä perusteilla hakemuksia arvioidaan?

Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin, jossa otetaan huomioon seuraavat perusteet:

1. Hakukohtaiset myöntöperusteet

Hakemuksia arvioidaan yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016) perusteella.

2. Yleiset perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrkii strategiansa mukaisesti vaikuttamaan siihen, että kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat; että yhteiskuntaa uudistetaan luovalla, tutkivalla ja vastuullisella toiminnalla; ja että merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti. OKM:n strategia on luettavissa verkkosivuilta: <https://minedu.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-263-628-7>

Hakemusten arvioinnissa ja vertailussa voidaan siten katsoa eduksi, jos toiminta tai hanke osaltaan edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja kestävästä kehitystä OKM:n strategian toimintalupauksen mukaisesti.

3. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtionavustuslain 7 § 1 mom):

Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.

Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.

Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.

Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

Jos avustus kohdistuu palkkakustannuksiin, voidaan avustus myöntää vain erityisen painavasta syystä jos avustuksen saaja on saanut rangaistuksen luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä (valtionavustuslain 7 § 2 mom).

4. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten.

Hakemus hylätään, jos se paperisena laadittuna saapuu määräajan jälkeen.

Millaisia ehtoja avustusten käyttöön liittyy?

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Avustuksen hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteessä.

Hyväksyttäviksi kustannuksiksi luetaan palkoista tai palkkioista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa lakisääteisine sivukuluineen. Palkka voidaan maksaa rahapalkkana tai luontoisetuina.

Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti.

Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §).

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon. Myös valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton avustuksen saaja voi olla velvollinen kilpailuttamaan hankintansa noudattaen hankintalain mukaisia menettelyitä.

- Jos avustuksen saaja täyttää julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit (esim. rahoituksesta yli puolet on julkista rahoitusta), avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalakia kaikissa hankinnoissaan.

- Jos avustuksen saaja saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta, saajan on tässä hankinnassa noudatettava hankintalakia.
(Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Opetus- ja kulttuuriministeriö on linjannut, että avustuksen saajan tulee pyytää tarjous useammalta kuin yhdeltä toimittajalta sellaisissa tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka alittavat kansallisen kynnyksarvon mutta joiden arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 20 000 euroa.

Avustuksen käyttöön liittyy myös muita ehtoja ja rajoituksia. [Katso avustusten ehdot ja rajoitukset kokonaisuudessaan](#)[Linkki toiselle sivustolle](#).

Miten tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan?

Avustusten käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Asiointipalvelussa haetuista ja myönnettyistä avustuksista selvitykset tehdään OKM:n asiointipalvelussa.

Paperilomakkeella haetuista avustuksista tehdään selvitykset ministeriölle [erillisellä lomakkeella](#)[Linkki toiselle sivustolle](#).